

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва

Кафедра економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Р. ШЕЛУДЬКО

» 08 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМ СЕКТОРОМ
ЕКОНОМІКИ

Галузь знань – 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність - 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма – «Публічне управління та адміністрування»

Факультет - «Менеджменту і економіки»

Робоча програма навчальної дисципліни «Державне управління аграрним сектором економіки» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності - 281 «Публічне управління та адміністрування», освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування».

«31» серпня 2020 р. 15 с.

Розробники: **Довгаль Сергій Володимирович** - к.е.н., доцент_кафедри економічної теорії; **Бага Лілія Григорівна** - к.е.н., доцент_кафедри економічної теорії.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри економічної теорії

Протокол від «31 » серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри економічної теорії,
професор
«31» серпня 2020 року

Г. ПАСЕМКО

Схвалено навчально-методичною комісією факультету менеджменту і економіки

Протокол від « » серпня 2020 р. № 2

Голова навчально-методичної комісії
факультету менеджменту і економіки
к.е.н., доцент

Ю. Філімонов

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування» Освітньо-професійна програма « Публічне управління та адміністрування »	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	4-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		5-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 5,5	Освітній рівень – перший бакалаврський	16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Вид контролю:	
залік	залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи знань з державного управління аграрним сектором економіки, які відображають сукупні результати економічної діяльності країни та теоретичний інструментарій державного управління аграрним сектором економіки.

Завдання Основними завданнями вивчення дисципліни «Державне управління аграрним сектором економіки» вивчити теоретичні основи державного управління, обґрунтувати необхідність державного регулювання, оцінити державну підтримку аграрного сектора, результати реформування та приклади аграрної політики окремих розвинутих країн світу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати : - сутність ключових положень;

- сутність економічних явищ та процесів;
- ринкові механізми та механізми економічної політики щодо регулювання аграрної сфери економіки;

- зміст основних положень, категорій, законів ринкової економіки.

вміти: - робити аналіз економічних явищ та процесів з метою обґрунтування нових тенденцій та моделей розвитку аграрної сфери;

- впливати на національну свідомість населення, підвищувати рівень національної економічної культури та адекватного до цього економічного світогляду;

- робити практичні рекомендації на основі здійснення аналізу та оцінки різних явищ аграрної сфери;

- приймати практичні рішення щодо оптимального застосування набутих знань при виконанні своїх професійних обов'язків.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності

1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності

1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

Міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліна та її розділи, що передують вивченню дисципліни:

1. Історія України. 2. Вступ до фаху. 3. Політична економія.

Дисципліна та її розділи, у яких використовують матеріали дисципліни:

1. Філософія. 2. Соціологія. 3. Економетрія. 4. Міжнародна економіка.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Сутність і цілі державного управління аграрним сектором економіки

Аграрна політика – складова частина економічної та загальної політики держави. Формується аграрна політика в тісному взаємозв'язку з іншими складовими політики – зовнішньоторговельною, промисловою, екологічною, соціальною тощо. Сутність та принципи аграрної політики. Особливості сільськогосподарського виробництва, що зумовлюють необхідність державного регулювання галузі. Фактори, що впливають на формування аграрної політики. Основні структурні елементи і об'єкти аграрної політики. Суб'єкти аграрної політики та їх функції.

Тема 2. Історія державного управління аграрним сектором економіки

Державна політика щодо сільськогосподарського виробництва у період існування Радянського Союзу. Декрет «Про соціалізацію землі». Політика воєнного комунізму. Продрозверстка. НЕП. Цінова реформа. Госпрозрахункова реформа. Агропромислова реформа. Передумови реформування економічних відносин у аграрному секторі.

Тема 3. Реформування аграрного сектору економіки України

Основні етапи аграрної реформи в Україні. Перший етап (земельна реформа). Процес демонополізації власності на землю. Приватна власність. Закон про форми власності на землю та плату за неї. Другий етап (господарська реформа). Указ Президента України «про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки». Реструктуризація КСП. Організаційно-правової структури підприємств. Сільськогосподарські виробничі кооперативи. Фермерські господарства. Господарські товариства. Приватні підприємства. Третій етап. Указ Президента від 25 липня 2006 р. «Про деякі питання організаційно-правового забезпечення формування та регулювання ринку землі та захисту прав власників земельних ділянок»

Тема 4. Мета, шляхи реалізації та ефективність державного управління аграрним сектором економіки

«Пріоритети аграрної політики». Метод аналогів, метод формування системи стандартних показників, продуктивний підхід і метод «економічного ядра». Закон «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року». Шляхи реалізації аграрної політики України. Розвиток земельних відносин. Формування сприятливого економічного середовища для ефективної діяльності суб'єктів аграрного сектора. Чинники і показники результативності державної аграрної політики. ВВП. Кількість сільськогосподарських працівників, зайнятих в економіці країни. Величина доданої вартості сільського господарства на одного працівника. Показник модифікованої доданої вартості у розрахунку на 1 га.

Змістовий модуль 2

Тема 5. Особливості бюджетно-податкової та кредитно фінансової політики в аграрному секторі

Бюджетне фінансування аграрного сектору. Безповоротні субсидії, субвенції, дотації, кредити, надання гарантій, фіскальні платежі, бюджетні трансферти. Основні статті видатків державного бюджету. Часткова компенсація відсоткових ставок за кредитами банків; підтримка галузей тваринництва; селекція у тваринництві та рослинництві; закладення і догляд за молодими садами, виноградниками та ягідниками; боротьба із шкідниками і хворобами рослин; протиепізоотичні заходи, лізингові операції

Система сільськогосподарського кредитування. Фінансово-кредитні банківські й небанківські установи, лізингові й страхові компанії, органи землевпорядкування.

Кредитна субсидія. Фінансовий лізинг. Податкове поле. Податкові кредити. Податкові пільги. Податкові пільги для сільськогосподарських виробників. Спрощена система оподаткування. Податковий тиск. Податок на прибуток. Збори на обов'язкове

пенсійне забезпечення і соціальне страхування. Фіксований сільськогосподарського податок.

Тема 6. Розвиток сільських територій та соціальна політика у сільській місцевості

Ринок робочої сили в аграрному секторі України та проблеми зайнятості сільського населення. Безробіття. Міграція. Оплата праці. Продуктивність праці. Сезонна зайнятість. Тенденції розвитку сільських територій та соціальна політика держави у сільській місцевості. Депресивні території. Закон «Про стимулювання розвитку регіонів». Сільська поселенська мережа. Рівень оплати праці, забезпечення сільських жителів житлом, засобами дорожнього сполучення, послугами комунальної сфери, медичного обслуговування, дитячими, освітянськими, культурними закладами

Тема 7. Державна політика щодо аграрної науки, освіти та інформаційного забезпечення виробників

Наукове забезпечення розвитку аграрного сектору України. Наукова база. Наукові, дослідні установи, спеціалізовані заклади освіти. Держкомлісгосп. Українська академія аграрних наук. Національні аграрні університети. Державний департамент продовольства. Міністерство аграрної політики України. Пріоритети інвестиційної політики держави. підвищення якості та конкурентоспроможності робочої сили. Індекс рівня освіти (ІРО) та індекс людського розвитку. Підвищення якості навчання і виховання. Підвищення професіоналізму та соціального статусу педагогічних працівників. Узгодження потреб ринку освітніх послуг та ринку праці. Основні напрямки державної інноваційної політики в аграрному секторі.

Тема 8. Проблеми продовольчої безпеки в Україні

Формування внутрішнього продовольчого ринку в Україні. Показники самозабезпеченості основними видами продовольчих товарів. Продовольча безпека.

Основні показники продовольчої безпеки країни. Самозабезпечення країни продовольством. Продовольча незалежність. Стабільність внутрішнього продовольчого ринку. Фізична доступність продовольства. Безпека продовольства. Економічна доступність продовольства. Тенденції споживання продовольства в Україні, відповідність структури харчування раціональним нормам. Національний рівень продовольчого споживання. Показник душевого доходу. Енергетична цінність харчування. Динаміка продовольчого споживання. Показник недостатності (неповноцінності) харчування. Державна політика щодо вирішення продовольчої проблеми в країні. Розпорядження Кабінету Міністрів України (від 26 травня 2004 р.) «Про затвердження Концепції поліпшення продовольчого забезпечення та якості харчування населення». Постанова про затвердження Стратегії подолання бідності в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь-го	у тому числі					усь-го	у тому числі				
л		п,с	Л	ін	с.р.	л		п,с	л	І	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Сутність і цілі державного управління	10	2	2	-		6	11,5	0,5	0,5			10,5

аграрним сектором економіки												
Тема 2. Історія державного управління аграрним сектором економіки	10	2	2	-		6	11,5	0,5	0,5			10,5
Тема 3. Реформування аграрного сектору економіки У.	10	2	2	-		6	11,5	0,5	0,5			10,5
Тема 4. Мета, шляхи реалізації та ефективність державного управління аграрним сектором економіки	10	2	6	-		6	11,5	0,5	0,5			10,5
Разом за змістовим модулем 1	40	8	8	-		24	46	2	2			42
Змістовий модуль 2.												
Тема 5. Особливості бюджетно-податкової та кредитно-фінансової політики в аграрному секторі	13	2	2	-		9	11	0,5	0,5			10
Тема 6. Розвиток сільських територій та соціальна політика у сільській місцевості.	13	2	2	-		9	11	0,5	0,5			10
Тема 7. Державна політика щодо аграрної науки, освіти та інформаційного забезпеч	15	2	4	-		9	11	0,5	0,5			10
Тема 8. Проблеми продовольчої безпеки.	15	2	4	-		9	11	0,5	0,5			10
Разом за змістовим модулем 2	50	8	6	-		36	44	2	2			40
Усього	90	16	14	-	-	60	90	4	4			82

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Сутність і цілі державного управління аграрним сектором економіки	2	0,5
2	Історія державного управління аграрним сектором економіки	2	0,5
3	Реформування аграрного сектору економіки України.	2	0,5

4	Мета, шляхи реалізації та ефективність державного управління аграрним сектором економіки	2	0,5
5	Особливості бюджетно-податкової та кредитно-фінансової політики в аграрному секторі.	2	0,5
6	Розвиток сільських територій та соціальна політика у сільській місцевості.	2	0,5
7	Державна політика щодо аграрної науки, освіти на інформаційного забезпечення виробників.	2	0,5
8	Проблеми продовольчої безпеки в Україні	2	0,5
	Разом	16	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Сутність і цілі державного управління аграрним сектором економіки	6	10,5
2	Історія державного управління аграрним сектором економіки	6	10,5
3	Реформування аграрного сектору економіки України.	6	10,5
4	Мета, шляхи реалізації та ефективність державного управління аграрним сектором економіки	6	10,5
5	Особливості бюджетно-податкової та кредитно-фінансової політики в аграрному секторі.	9	10
6	Розвиток сільських територій та соціальна політика у сільській місцевості.	9	10
7	Державна політика щодо аграрної науки, освіти на інформаційного забезпечення виробників.	9	10
8	Проблеми продовольчої безпеки в Україні	9	10
	Разом	60	82

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання виконується студентом самостійно під керівництвом викладача на протязі вивчення дисципліни. Мета – надати здобувачу можливість проявити

здібності до дослідницької роботи, використовуючи знання, одержані в процесі оволодіння навчальним матеріалом з державного та регіонального управління.

Індивідуальне завдання містить таку структуру.

Зміст. Назви розділів із зазначенням сторінок.

Вступ. Актуальність обраної теми, необхідність дослідження проблеми, мета і завдання роботи, матеріал, на якому вона буде проведена.

Основна частина складається з трьох розділів.

Перший розділ – теоретичний. Розкриваються сутність об'єкта дослідження, теоретичні засади вирішення зазначеної проблеми.

Другий розділ – аналітичний. Він повинен містити всебічний аналіз досліджуваної теми.

Третій розділ – практичні рекомендації. На основі аналітичних даних щодо об'єктів дослідження та інформації про стан міжнародної економіки України студент повинен при виконанні індивідуального завдання з даної дисципліни внести пропозиції з удосконалення функціонування міжнародної економіки. Бажано показати, як варто використовувати іноземний досвід, накопичений у розвинених країнах.

Висновки. У висновках викладають перелік пропозицій і рекомендацій та практичні результати одержані в індивідуальному завданні.

Список літератури. Повний список використаної літератури з бібліографічними даними джерел, наведений за вимогами державного стандарту.

Додатки. У додатки можуть бути включені матеріали, що є копією документів, звітів, розрахункові таблиці, узагальнюючі схеми чи діаграми.

Текст індивідуального завдання викладається науковою мовою, логічно, послідовно, лаконічно. Основні результати, положення ілюструються таблицями, графіками, діаграмами. Обсяг роботи – 0,5 друкарського листа (20 000 тис. знаків або 10 – 12 сторінок

Перелік основних тем

1. Значення продовольчої безпеки в Україні і її місце в аграрній політиці.
2. Соціальна інфраструктура у розвитку сільських поселень
3. Агротуризм як перспективна складова сучасного економічного розвитку села
4. Роль фінансової інфраструктури в розвитку сільського господарства
5. Демографічна ситуація на селі
6. Розвиток потенціалу сільських територій
7. Особливості аграрної політики Європейського Союзу
8. Місце інформаційно-консультативного обслуговування в сільському господарстві (Дорадчі служби)
9. Державне регулювання експорту та імпорту агропродовольчої продукції в Україні
10. Вплив аграрної політики на розвиток подій в економіці України
11. Особливості реформування ринку сільськогосподарських земель
12. Система державної підтримки сільського господарства Польщі
13. Конкурентоспроможність української сільськогосподарської продукції
14. Екологічна безпека і розвиток сільського господарства, стратегічні цілі аграрної політики
15. Особливості формування сучасного ринку сільськогосподарської продукції в Україні (маркетинговий аспект)
16. Сільське господарство України в умовах СOT
17. Земельні відносини в розвинутих країнах світу
18. Стратегія державного регулювання сільського господарства на сучасному етапі
19. Цілі та основні напрямки ринкової трансформації економіки України.
20. Основні проблеми та суперечності перехідних процесів в Україні.
21. Роль держави в становленні ринкової економіки України.

22. Політика реформ та економічна безпека держави в Україні.
23. Діючі галузеві комплексні програми розвитку в національній економіці.
24. Програми економічного та соціального розвитку України.

8. Методи навчання

При вивченні дисципліни використовуються наступні методи навчання: лекції із застосуванням мульти-медіа; семінари-дискусії, семінари-брифінги, робота в малих групах, робота в Інтернет.

9. Методи контролю

Одним із обов'язкових елементів навчального процесу є систематичний поточний контроль засвоєння знань та підсумкова оцінка рівня засвоєння навчального матеріалу і вміння використовувати ці знання на практиці.

Контроль за освоєнням дисципліни проводиться постійно і поділяється на три види: **вхідний, поточний, підсумковий**.

Вхідний – за тестовими завданнями на знання основних економічних категорій міжнародної економіки.

Поточний – проводиться у формі контрольних робіт, що складаються з теоретичних та семінарських занять в розрізі тем окремих змістовних модулів, а також опитування на семінарських заняттях, відпрацювання пропущених занять, тестування.

Підсумковий – здійснюється за кредитно-модульною системою оцінювань знань і умінь здобувачів. В разі необхідності передбачається – залік в письмовій або тестовій формах.

Знання здобувачів та їх навички оцінюються за допомогою таких прийомів:

- > Аналізу роботи здобувачів при обговоренні навчальних ситуацій та обґрунтування варіантів рішень. Критеріями оцінок є спосіб подачі ідеї, вміння критично мислити, досліджувати інформацію, здібність до співпраці зі своїми колегами в групах, спроможність презентувати та відстоювати власні та колективні пропозиції;
- > Індивідуальних виступів за проблематикою семінарських занять. Критеріями оцінок є зміст, здатність аналізу, спосіб подачі інформації, рівень узагальнення та оригінальності;
- > Написання рефератів, поточного та підсумкового тестування.

Процедура оцінювання

На семінарських заняттях здійснюються індивідуальні виступи студентів за тими чи іншими темами (до 8-10 хв.), обговорення питань в групі (до 10 хв.), відповіді на запитання (5 хв.). Індивідуальні виступи - 70 % оцінки, участь у обговоренні та відповіді на запитання - 30 % оцінки.

Оцінка роботи здобувачів на лекціях здійснюється за допомогою проведення лекційної атестації, використання на лекціях опорних схем, підготовки планів конспектів за темою, розподілу завдань для випереджального вивчення теоретичного матеріалу.

Здатність шукати, обробляти та інтерпретувати інформацію буде продемонстрована студентами на семінарських заняттях та при написанні рефератів. Самостійна робота студентів оцінюється під час проведення поточного та підсумкового контролю. З цією метою використовується перевірка конспектів лекцій та розділів підручника, розв'язання задач, відповідей на контрольні запитання і завдання, текстовий контроль.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота		Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2	

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	

Теми змістовного модуля 1 – T1-T4. Теми змістовного модуля 2 – T5-T8.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

При оцінюванні знань і вмінь викладач дотримується таких правил:

Оцінка "5" (відмінно) - навчальний матеріал засвоєно у повному обсязі, студент володіє необхідними знаннями і вміннями. Студент точно формулює думки і обґрунтовує їх, послідовно, зв'язано викладає матеріал, ілюструє теоретичні знання, наводить приклади, аналізує, грамотно оформлює свою відповідь.

Оцінка "4" (добре) - відповідь студента виявляє розуміння матеріалу, правильне застосування знань і вмінь, необхідних для відповіді, але містять окремі незначні помилки і невеликі неточності.

Оцінка "3" (задовільно) - студент володіє знаннями і вміннями з дисципліни, але вони носять розрізнений характер, знання недостатньо глибокі, а вміння проявляються слабо. У засвоєнні навчального матеріалу мають місце суттєві неточності, відповіді неглибокі, містять істотні помилки, у тому числі у висновках, аргументація слабка. При викладенні матеріалу відсутня послідовність і чіткість, мова бідна.

Оцінка "2" (незадовільно) - головний зміст навчального матеріалу не засвоєний, основні вміння не проявлені. Студент не відповідає, або відповідь виявляє відсутність необхідних знань і вмінь, містить помилки, які спотворюють зміст навчального матеріалу.

Загальні критерії оцінювання тестових завдань

- понад 85% правильних відповідей – “відмінно”;
 - 70 – 85% правильних відповідей – “добре”;
 - 69 – 50 % правильних відповідей – “задовільно”;
- менше 50% – “незадовільно”.

11. Методичне забезпечення

1. Довгаль С.В., Порохняк Н.В. Методичні вказівки до вивчення курсу з аграрної політики. / ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – 2017. – 26 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Аграрна реформа в Україні / П.І. Гайдуцький, П.Т. Саблук, Ю.О. Луценко та ін.; За ред. П.І. Гайдуцького. – К.: ННЦ ІАЕ, 2005. – 424 с.

2. Аграрная политика / А.П. Зинченко, В.И. Назаренко, В.В. Шайкин и др.; Под ред. А.П. Зинченко. – М.: КолосС, 2004. – 304 с.
3. Агропромисловий комплекс в системі зовнішньоекономічної діяльності України / П.Т. Саблук, А.А. Фесина, В.І. Власов та ін.; За ред. П.Т. Саблука. – К.: ННЦ ІАЕ, 2005. – 242 с.
4. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. – 2-ге вид., доп. і переробл. / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2004. – 624 с.
5. Бойко В.І. Про гарантування продовольчої безпеки України // Економіка АПК. – 2006. - № 1. – С. 60 – 67.
6. Валентинов В.Л. Регулювання міжгалузевих відносин в системі аграрної політики. – К.: ІАЕ, 2003. – 332. с.
7. Гайдуцький П. Україні потрібна нова аграрна політика // Урядовий кур'єр. – 2005. – 30 вересня (№ 185). – С.6
8. Галамаи Петер, Алмаши Шандор. Трансформація аграрної політики Європейського Союзу // Економіка АПК. – 2006. - № 5. – С.151 – 154.
9. Галушко В.П., Діброва А.Д., Діброва Л.В. Методологічні та практичні аспекти оцінки рівня державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників в Україні // Економіка АПК. – 2006. - № 3. – С. 3 – 11.
10. Дем'яненко С. Аграрна політика України та її стратегія: напрями розбудови // Пропозиція. – 2005. - №7. – С. 24
11. Деревець І.С. Деякі аспекти матеріально-технічного та інженерного забезпечення АПК України // Економіка АПК. – 2006. - № 3. – С.12. – 16.
12. Дієсперов В.С. Робочі місця в сільськогосподарському виробництві// Економіка АПК. -2005. - №4. – С. 112
13. Довгаль О.А. Протекціонізм і лібералізм у процесі глобалізації світової економіки (Питання теорії і методології) / Нар. укр. акад. – Х.: Вид-во НУА, 2004. – 320 с.
14. Єрмаков О.Ю., Крюковський А.М. Соціальна інфраструктура у розвитку сільських поселень // Економіка АПК. – 2006. - № 1. – С. 129 – 133.
15. Звітна доповідь Президента Академії аграрних наук УААН М.В. Зубця «Про підсумки роботи Української академії аграрних наук за 2001 – 2005 рр. та основні завдання на перспективу» на Загальних зборах УААН 30 березня 2006 р. // Агроінком. – 2006. - № 3 – 4. – С. 100 – 109.
16. Зоря С. Оцінка підтримки сільського господарства України в міжнародному порівнянні // Економіка України. – 2004. - № 10. – С.58 – 67.
17. Зубець М.В. Актуальні проблеми технічної політики в аграрному секторі України / М.В. Зубець, Я.С. Гусков, М.Грицишин; УААН ННЦ „Інститут механізації і електрифікації сільського господарства”. – Глеваха: ННЦ „ІМЕСГ”, 2005. – 76 с.
18. Кваснікова Г.С. Доходи населення та економічний стан держави // Економіка АПК. – 2005. - №1. – С. 116
19. Кириленко І.Г. Удосконалення системи фінансово-економічних відносин у діяльності агропромислового виробництва в Україні // Економіка АПК. – 2006. - № 6. – С. 3 – 7.
20. Кредиты для АПК // Бізнес-Інформ. – 2005. - № 1. – С. 42 – 44.
21. Курносенко Л. Державна аграрна політика: сутність та пріоритети / Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. праць Одеського регіонального інституту державного управління. Вип. 1 (25). – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2006. – С.92 – 98.
22. Луценко Ю.О., Луценко Є.І. Тенденції зайнятості сільського населення у пост реформний період // Економіка АПК. – 2005. - №12. – С. 106
23. Макконел К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика / Пер. 16-го изд. – М.: ИНФРА-М, 2006. – XXXVI, 940 с.
24. Мальований М.І. Стан і проблеми пенсійного забезпечення сільського населення // Економіка АПК. - № 1. – С. 122

25. Мироненко В.П., Москаленко А.М. Удосконалення економічного механізму кредитування сільськогосподарських товаровиробників // Облік і фінанси АПК. – 2006. - № 3. – С. 122 – 127.
26. Могильний О.М. Регулювання аграрної сфери. – Ужгород: ІВА, 2005. – 400 с.
27. Новичков В.И., Калашников И.Б. Аграрная политика: Учеб. пособие. – М.: Издательско-книготорговый центр „Маркетинг”, 2001. – С.10.
28. Олійник В.М., Наєнко М.Г. Добір кадрів: актуальність, принципи // Економіка АПК. - № 4.- . 102
29. Онищенко О.М., Юрчишин В.В. Концептуальні проблеми майбутнього українського села і селянства // Економіка АПК. – 2005. - № 11. – С. 9 – 13.
30. Осташко Т. О. Структурно-інституційний аналіз аграрного ринку. – К.: Ін-т екон. та прогноз., 2006. – 56 с.
31. Осташко Т.О. Сільське господарство в умовах СОТ і ЄС. – К.: Інститут сільського розвитку, 2005. – 72 с.
32. Пасхавер Б. Сучасний стан продовольчої безпеки // Економіка України. – 200 . - № . – С. 43 – 50.
33. Про державну підтримку сільського господарства України: Закон України № 1877-IV від 24 червня 2004 року.
34. Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року: Закон України від 18 жовтня 2005 року № 2982 – IV. // Землевпорядний вісник. – 2005. - № 4. – С.41 – 44.
35. Проект Указу президента „Про основні засади реформування системи державної підтримки сільського господарства та сільських територій”. – <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/projects>.
36. Русак А.Д., Решитько Т.В. Забезпечення зайнятості населення в пореформений період // Економіка АПК. – 2005. - №5. – С. 117
37. Саблук П.Т. Кардинальні напрями вирішення економічних проблем в АПК // Економіка АПК. – 2005. - №5. – С. 3
38. Саблук П.Т. Основні напрями підвищення ролі аграрної науки в умовах трансформації агропромислового виробництва до ринкових відносин // Економіка АПК. – 2005. - № 9. – С.3 – 9.
39. Саблук П.Т. Розвитку АПК – надійність і стабільність// економіка АПК. - №4. –С. 11
40. Саблук П.Т. Розвиток сільських територій в контексті забезпечення економічної стабільності держави// Економіка АПК. – 2005. - №11. – С. 4
41. Саблук П.Т., Лукінов І.І., Юрчишин В.В. та ін. Сучасна аграрна політика України: проблеми становлення / За ред. П.Т. Саблука, В.В. Юрчишина. – К.: ІАЕ УААН, 1996. – 663 с.
42. Самсоненко Н. Краще мати вітчизняне, аніж імпортне // Урядовий кур'єр. – 2006. – 8 серпня, № 146. – С.8.
43. Серова Е.В. Аграрная экономика. Учебник для студентов экономических вузов. – М.: ГУ ВШЭ, 1999. – С. 231 – 233.
44. Сільське господарство: підсумки 2005 року / Відділ прогнозування розвитку секторів економіки та міжгалузевого балансу. – 21.02.2006 / www.me.gov.ua/control/.
45. Скидан О.В. Аграрна політика: формування понятійного апарату // Економіка АПК. – 2006. - № 5. – С. 29 – 35.
46. Соціально-економічний розвиток аграрного сектора в інтересах суспільства // Економіка України. – 2005. - №5. – С.4
47. Стан і перспективи українського села (дослідження громадської думки мешканців сільської місцевості України) / За ред. Т.О.Осташко. – К.: Інститут сільського розвитку, 2006. – 52 с.

48. Стат. щорічник „Сільське господарство України” за 2004 рік / Держкомстат України: Під заг. кер. Ю.М. Остапчука. – к., 2005. – 340 с.
49. Трегобчук В.М., Пасхавер Б.Й та ін. Про довгострокову стратегію сталого розвитку агропромислового комплексу // Економіка АПК. – 2005. - №7. – С. 3
50. Тьоткін В.І. Удосконалення державної політики соціального розвитку українського села// Економіка АПК. – 2005. - № 11. – С. 19
51. Україна на роздоріжжі: уроки міжнародного досвіду / За ред. Акселя Зіденберга і Лутца Хоффмана. – К. : Фенікс, 1998. – 447 с.
52. Фещенко Н.М. Механізм заставних цін як інструмент регулювання кредитної політики в сільському господарстві // Економіка АПК. – 2006. - № 3. – С.85 – 89.
53. Формування ринку землі в Україні / В.Г. Галушко, Ю.Д.Білик, А.С. Даниленко та ін.; За ред. А.С. Даниленко, Ю.Д. Білик, 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Урожай, 2006. – 277 с.

Допоміжна

1. Статистичний щорічник «Україна в цифрах» 2013 р.
2. Журнал Економіка України. – К.: 2000-2013 рр.
3. - / - / - Економіка АПК. – К.: 2000-2013 рр.
4. - / - / - Економіст – К.: 2000-2013 рр.
5. - / - / - Фінанси України – К.: 2000-2013 рр.
6. Інші періодичні видання

13. Інформаційні ресурси

Інтернет – джерела

для самостійної підготовки та проведення науково-дослідних робіт

1. Верховна Рада України – <http://portal.rada.gov.ua/>
2. Президент України – <http://www.president.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua/control/>
4. Національний банк України – <http://www.bank.gov.ua/NBU/>
5. Фонд державного майна України – <http://www.spfu.gov.ua/ukr/>
6. Рада національної безпеки і оборони України – <http://www.rainbow.gov.ua/>
7. Національна бібліотека України В.І.Вернадського – <http://www.nbuv.ua/>
8. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка – <http://www.korolenko.kharkov.com/>
9. Асоціація міст України – <http://www.auc.org.ua/>
10. Інститут реформ – <http://www.ir.org.ua/docs/Abetka/>
11. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua> - (вихід на всі міністерства і відомства)
12. Київський центр Інституту Схід - Захід – <http://www.ewi.org.ua/>
13. Леонтівський центр стратегічного планування” – <http://www.citystrategy.leontief.ru/>
14. Мережа аналітичних центрів України – <http://www.intellect.org.ua>